

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ТВОРЧИЙ КОНКУРС)**
для здобуття ступеня **бакалавра**
для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО)
Спеціальність: **В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво**
Спеціалізація: **В1.01 Аудіовізуальне мистецтво**
Освітня програма: **Кінотелережисура**

Харків – 2026

На навчання за спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво», спеціалізація В1.01 «Аудіовізуальне мистецтво», освітня програма «Кінотелережисура» для здобуття ступеня бакалавра до Харківської державної академії культури (далі - ХДАК) приймаються особи, які мають повну загальну середню освіту (ПЗСО).

Відповідно до пункту 6 розділу 1 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 374/45/45768, конкурсний відбір іноземців для здобуття вищої освіти (крім осіб, які приймаються на навчання для здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України) проводиться за результатами вступного іспиту для іноземців з урахуванням специфіки освітньої програми (спеціальності), на яку здійснюється прийом.

Під час вступних випробувань вступник повинен дотримуватися норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Вступний іспит для іноземців проводиться очно та/або дистанційно і складається з:

- творчого конкурсу;
- мови навчання (української).

Вступники, які отримали на випробуванні незадовільну оцінку (**нижче 100 балів**), до участі в конкурсному відборі щодо зарахування на денну чи заочну форми здобуття освіти **не допускаються**.

Для організації дистанційного набору іноземців на навчання для здобуття вищої освіти ХДАК проводить ідентифікацію особи та вступний іспит для іноземців у дистанційному форматі із забезпеченням їх відеозапису (в тому числі з екрану пристрою вступника). Відеозапис вступного випробування зберігається після проведення вступного іспиту для іноземців протягом п'яти років у ХДАК, а посилання на цей запис вноситься до Єдиної бази.

ЧАСТИНА 1. ТВОРЧИЙ КОНКУРС

Конкурс творчих здібностей (далі - творчий конкурс) передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення осіб, спроможних до опанування освітньої програми «Кінотелережисура» за спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво», набути необхідні компетентності, досягти програмні результати навчання, необхідні для подальшої професійної діяльності, творчої самореалізації в аудіовізуальній сфері. Під час творчого конкурсу вступник повинен виявити:

Знання:

- основ роботи режисера;
- основ акторської майстерності;
- основ драматургії та роботи над сценарієм;

- значення монтажу у виробництві аудіовізуальних творів.

Уміння:

- грамотно виконувати різні за жанром, характером, формою літературні твори;
- створювати сценарний план аудіовізуального проєкту / твору;
- обґрунтовано висловлювати власну думку за темою питань іспиту;
- аргументувати мотивацію в обранні фаху.

Наявність навичок:

- виразного декламування;
- візуального, образного, пластичного та композиційного мислення;
- роботи з фото та відеотехнікою;
- організаційної діяльності.

Під час творчого конкурсу перевіряються виконавська майстерність вступника та обізнаність в обраній предметній сфері.

«ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ» – основна частина творчого конкурсу, що передбачає демонстрацію вступником творчих та виконавських здібностей; представлення авторської відеороботи; опис події, яка вплинула на зміну ставлення до життя.

1. Авторська відеоробота – самостійно зроблена та змонтована робота на будь-яку тему тривалістю до 3-х хв. Формат відеороботи – Full HD, 1920×1080; H.264 / AVC / MPEG-4 тощо (точний формат обговорюється під час консультації). До відеороботи додається супровідний лист (документ в форматі WORD), в якому зазначається:

- прізвище, ім'я та по батькові;
- інформація щодо жанру, теми, назви роботи;
- технічні характеристики зйомки та використаної знімальної техніки.

Відеоробота та супровідний лист мають бути сформовані в одному архіві та надіслані у вигляді посилання Google Drive з відкритим доступом

2. Демонстрація творчих та виконавських здібностей включає художнє виконання літературних творів:

- уривок з малої прози (оповідання),
- вірш,
- байка.

Під час виконання літературних творів перевіряються:

- прозового твору – вміння передати авторський задум, не втрачаючи перспективи розповіді оповідання;
- вірша – сила голосу вступника, його мелодійність;
- байки – вміння образного мислення, передачі характеру того чи іншого персонажа твору.

3. Опис події, яка вплинула на зміну ставлення до життя, готується вступником самостійно і подається у письмовій формі (документ в форматі WORD з титульним аркушем; «Творча робота (ПБ) до конкурсу творчих здібностей для вступу на навчання на освітню програму «Кінотелережисура»).

Письмову та відеороботу вступник повинен подати в приймальну комісію ХДАК до початку консультацій перед творчим конкурсом. Незалежно від результатів творчого конкурсу письмові та відеороботи вступникам не повертаються.

СПІВБЕСІДА З ОСНОВ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА є другою частиною творчого конкурсу, що передбачає співбесіду з вступником та перевірку його базових знань у сфері аудіовізуального мистецтва.

Під час цієї частини творчого випробування оцінюються:

- знання основ теорії та історії аудіовізуального мистецтва (жанрова-видова структура аудіовізуального мистецтва, основи екранних засобів виразності, відомі постаті кіно-телемистецтва);
- здатність аналізувати аудіовізуальний твір;
- уміння вступника пояснити творчий задум і особливості власної відеороботи;
- мотивація до навчання за обраною освітньою програмою та розуміння специфіки майбутньої професійної діяльності.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів творчого конкурсу здійснюється за 200-бальною шкалою.

Підсумкова оцінка формується на основі суми балів, отриманих вступником за виконання окремих видів творчих завдань, передбачених програмою творчого конкурсу.

Кількість балів, яку може отримати вступник, визначається відповідно до структури та критеріїв оцінювання кожної частини творчого випробування.

№№	Зміст творчого завдання	бали
1	Авторська відеоробота	до 25
2	Демонстрація творчих та виконавських здібностей	до 20
3	Відповіді на запитання щодо створення та реалізації мистецького задуму авторської відеороботи	до 20
4	Опис події, яка вплинула на зміну ставлення до життя	до 10
5	Співбесіда; аргументація мотивації вибору фаху	до 25

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АВТОРСЬКОЇ ВІДЕОРОБОТИ

Критерії оцінювання	Рівень досягнення компетентностей					
	високий	достатній		посередній		недостатній
Творчий задум та його розробка	5	4	4	3	3	2
Засоби виразності	5	4	4	4	3	3
Складність технічного виконання	3	2	2	2	2	1
Відповідність технічного рішення задуму	2	2	2	2	2	1
Якість виконання робіт / проєкту	5	5	4	3	2	3
Додаткові компоненти (креативність)	5	5	3	3	2	3
РАЗОМ	25	22	19	18	14	13

ДЕТАЛІЗАЦІЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Макс. балів
ДЕМОНСТРАЦІЯ ТВОРЧИХ ТА ВИКОНАВСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ			
Високий	Вступник вільно володіє українською мовою, упевнено орієнтується в тексті твору, демонструє глибоке розуміння змісту, композиції та логіки літературного матеріалу. Виразно передає емоційні та смислові акценти, переконливо створює художній образ. Чітка дикція, правильна інтонація, виразна мовна подача, використання засобів акторської виразності.	16-20	20
Достатній	Вступник добре орієнтується у змісті тексту, передає основні смислові та емоційні акценти твору. Виявляє здатність до художньої інтерпретації, використовує окремі засоби акторської виразності. Дикція та мовлення загалом правильні, можливі незначні неточності.	11-15	
Посередній	Вступник частково розуміє зміст і структуру твору, передає загальний зміст тексту без глибокої інтерпретації. Емоційна виразність обмежена. Дикція та інтонація нестійкі, використання акторських засобів мінімальне.	11-15	
Недостатній	Вступник поверхово орієнтується в тексті, не демонструє розуміння змісту та композиції твору. Художній образ не сформований. Мовлення невпевнене, дикція та інтонація ускладнюють сприйняття виступу.	1-6	

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Макс. балів
ОПИС ПОДІЇ, ЯКА ВПЛИНУЛА НА ЗМІНУ СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТТЯ			
Високий	Глибоке переосмислення; подія описана не просто як факт, а як переломний момент. Чітко видно різницю між «до» та «після». Логічна та послідовна розповідь (зав'язка, кульмінація, висновки). Багата мова, доречне використання метафор чи емоційних акцентів. Відсутність помилок або 1 негруба помилка.	16-20	20
Достатній	Подія описана детально, ставлення до життя сформульовано ясно, але аналіз дещо поверхневий порівняно з найвищим балом. Текст цілісний, думки викладені послідовно. Грамотне вживання слів, мова зрозуміла, але без особливих стилістичних засобів. Є незначні помилки.	11-15	
Посередній	Опис події є, але зв'язок зі зміною світогляду прописаний слабо. Більше нагадує переказ фактів, ніж рефлексію. Є порушення логіки або відсутній чіткий висновок. Одноманітні речення, обмежений словниковий запас. Наявність граматичних та лексичних помилок.	11-15	
Недостатній	Тема розкрита частково або не розкрита взагалі. Опис дуже стислий (кілька речень). Хаотичний виклад думок. Багато повторів, розмовна лексика, що не пасує до формату. Велика кількість помилок, що заважають розумінню змісту.	1-6	
ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОГО ЗАДУМУ АВТОРСЬКОЇ ВІДЕОРОБОТИ			
Високий	Вступник чітко й аргументовано пояснює творчий задум відеороботи, демонструє розуміння її теми, ідеї та композиційної структури. Вміє обґрунтувати вибір художніх засобів (кадр, монтаж, звук, ритм). Відповіді логічні, послідовні, свідчать про розвинене творче мислення та усвідомлення процесу створення аудіовізуального продукту.	8-10	10
Достатній	Вступник загалом пояснює ідею та зміст відеороботи, розкриває основні елементи її створення. Аргументація здебільшого зрозуміла, хоча окремі аспекти творчого задуму потребують уточнення.	7-9	

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Макс. балів
Посередній	Вступник частково пояснює задум відеороботи, відповіді є фрагментарними або неповними. Розуміння окремих елементів створення відео проявляється поверхово.	4-6	
Недостатній	Вступник не може чітко пояснити ідею та процес створення відеороботи. Відповіді непослідовні або відсутні, не демонструють розуміння творчого задуму.	1-3	
СПІВБЕСІДА			
Високий	Вступник демонструє добре розуміння основ аудіовізуального мистецтва, орієнтується у базових поняттях медіавиробництва та відеотворчості. Відповіді логічні, аргументовані та послідовні. Мотивація вибору професії чітко сформульована, проявляється зацікавленість у розвитку в сфері аудіовізуальних медіа.	21-25	25
Достатній	Вступник володіє основними уявленнями про аудіовізуальне мистецтво, відповідає на запитання загалом правильно, хоча окремі пояснення можуть бути неповними. Мотивація до навчання сформульована, але потребує більшої аргументації.	15-20	
Посередній	Вступник має обмежене уявлення про сферу аудіовізуального мистецтва. Відповіді непослідовні або поверхові. Мотивація до навчання сформульована нечітко.	10-14	
Недостатній	Вступник не демонструє базових знань про аудіовізуальне мистецтво, не може дати змістовні відповіді на запитання. Мотивація до вибору фаху не сформульована або відсутня.	1-9	

РІВНІ РЕЙТИНГОВОГО БАЛУ

Високий	Достатній	Посередній	Недостатній
100-80	79-60	59-24	23 і менше

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Логос, 2011. 390 с.
2. Горевалов С., Десятник Г. Вступ до спеціальності «Кіно-, телемистецтво»: навчальний посібник. Київ : КНУ, 2014. 132 с.
3. Горпенко В.Г. Архітектоніка кадру. Кадр. Монтаж. Київ, 1997. 231 с.
4. Госейко Л. Історія українського кінематографа 1896-1995. Київ : KINO-KOLO, 2005. 464 с.
5. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ, 2007. 296 с.
6. Ілляшенко В. Книга режисури. Київ: Вік, 2002. 144 с.
7. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. К.: Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 267 с.
8. Кракауер Зігфрід. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна. Київ, 2009. 384 с.
9. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії. Мас-медійні історії в деталях. Київ: вид-во Телерадіокур'єр. 2005. 216 с.
10. Миславський В. Н. Альфред Федецький – поет фотографії. Харків : Фактор, 2010. 216 с.
11. Нариси з історії кіномистецтва України / редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. Київ : Інтертехнологія, 2006. 864 с.
12. Олександр Довженко: Маловідомі сторінки / упоряд. В.Н. Миславський. Харків : Дім Реклами, 2015. 260 с.
13. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
14. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання: зб. наук. статей / упоряд. Л. Брюховецька. Київ : Задруга, 2010. 252 с.
15. Ширман Р. Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас. Київ: ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2004. 200 с.
16. Шклярєвський Г., Терещенко Ю. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. Київ: Альма-Прес, 2004. 320 с.
17. Bordwell D., Staiger J., Thompson K. The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production to 1960. New York, 1985. 652 p.
18. Robert C. Allen, Gomery Douglas. Film History: Theory and Practice. New York, San Francisco, 1985. 276 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Державне агентство України з питань кіно – URL: <https://usfa.gov.ua/>
 Інтернет-видання «ДетекторМедіа» – URL: <http://detector.media/>
 Довженко-Центр – <https://dovzhenkocentre.org/>
 Docudays.ua – <https://docudays.ua/>
 Кіно в Україні та світі – <https://suspilne.media/cinema/>
 Креативна Європа – <https://www.culturepartnership.eu/>
 Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>
 Національна спілка кінематографістів України –
 URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>
 Національна Рада України з питань телебачення і радіомовлення – URL: https://www.nrada.gov.ua/claim_cat/tehnichni-problemy-yakist-sygnalu/
 The Hollywood Reporter – URL: <https://www.hollywoodreporter.com/>
 Variety – URL: <https://variety.com/>

ЧАСТИНА 2. МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Іспит передбачає проходження лексико-граматичного тесту, що містить 30 питань, що включають питання з однією правильною відповіддю, питання із кількома правильними відповідями, питання на відповідність та завдання на послідовне заповнення пропусків.

I. ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА

Інокомунікант повинен володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови в обсязі, що забезпечує розв'язання комунікативних завдань, поставлених на I та II середніх рівнях.

1.2. МОРФОЛОГІЯ

2.2.1. Іменники. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, абстрактні й конкретні, збірні й одиничні, матеріально-речовинні; істоти та неістоти. Рід та число іменників. Відмінкова система іменників. Формотворення; значення та вживання відмінків. Невідмінювані іменники.

2.2.2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Стилїстичні особливості вживання займенників.

2.2.3. Прикметники. Значення прикметника, його граматичні ознаки. Розряди прикметників: якісні, відносні, присвійні. Узгодження прикметників з іменниками в роді, числі та відмінку. Відмінювання прикметників. Тверда та м'яка групи прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, творення і вживання вищого та найвищого ступенів порівняння якісних прикметників (синтетичні, аналітичні та суплетивні форми). Категорії недостатнього вияву ознаки, надмірної інтенсивності ознаки, суб'єктивної оцінки якості, присвійності, протилежності. Група коротких предикативних прикметників, особливості їхнього вживання.

2.2.4. Кількісні й порядкові числівники. Семантичні розряди кількісних числівників: власне-кількісні, збірні, неозначено-кількісні, дробові числівники. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками.

2.2.5. Дієслова. Інфінітив і особові форми дієслова. Види дієслова – доконаний і недоконаний. Одновидові і двовидові. Вживання видових форм у наказовому, дійсному, умовному способах. Дієслівне керування. Перехідні й неперехідні дієслова. Дієслова на -ся. Безособові дієслова. Дієслова стану.

2.2.7. Дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

2.2.8. Дієприслівники. Творення дієприслівників. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

2.2.6. Прислівники. Семантичні розряди прислівників: означальні, способу дії, міри і ступеня; обставинні: місця, часу, причини, мети, модальні. Займенникові прислівники: питально-відносні, заперечні, неозначені. Ступені порівняння означальних прислівників. Усічені форми та сфери їх уживання.

2.2.9. Прийменники. Семантичні типи прийменників: просторові, темпоральні, логічні. Багатозначність прийменників.

2.2.10. Сполучники. Сурядні сполучники: єднальні, протиставні, зіставний (а), розділові, градаційні, приєднувальні. Підрядні сполучники: причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні. Синонімія та омонімія сполучників.

2.2.11. Частки. Формотворчі частки. Комунікативні функції часток: констатація заперечення, питання, спонування, бажання, виділення.

2.3. СИНТАКСИС

2.3.1. Просте речення. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення. Двоскладні та односкладні речення.

2.3.2. Складне речення.

2.3.3. Пряма та непряма мова.

2.4. ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум I середнього рівня складає 1500–2500 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів цього рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну та соціально-культурну сфери спілкування.

ОЦІНЮВАННЯ

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
5	50	18	70
6	51	19	72
7	52	20	74
8	53	21	76
9	54	22	78
10	55	23	80
11	57	24	82
12	59	25	84
13	60	26	86
14	62	28	88
15	64	29	94
16	66	30	100
17	68		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модул. курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с
3. Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>
4. Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.
5. Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.
6. Мацюк Г. Українська мова. Практичний курс для іноземців (за новою редакцією правопису) : навчальний посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2024. 328 с.
7. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.
8. Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1 – С1: Стандарт 12329 мови. Київ: Національна комісія зі стандартів державної мови, 2024. 139 с. URL: <https://mova.gov.ua/diyalnist-i-proyekti/termini/standart-derzhavnoi-movy-ukrainska-mova-iak-inozemna-rivni-zahalnoho-volodinnia-a1-s2>